

REZUMAT

Prezenta lucrare doctorală analizează impactul mutațiilor reformatoare din agricultură asupra familiilor rurale din România după 1990, cu accent pe efectele celor trei mari reforme postcomuniste: Legea fondului funciar nr. 18/1991, Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere și aderarea la Uniunea Europeană. Rezultatele cercetării evidențiază fragmentarea excesivă a proprietății funciare, persistența agriculturii de subzistență și dificultățile de integrare în economia de piață. Gospodăria țărănească rămâne unitatea economică de bază în mediul rural, dar este vulnerabilă în fața presiunilor demografice și structurale.

Cercetarea empirică, realizată printr-un chestionar aplicat familiilor rurale, relevă că migrația și îmbătrânirea populației reduc capacitatea de muncă a gospodăriilor, iar accesul limitat la finanțare și la piețele agricole perpetuează inegalitățile. În același timp, politicile agricole europene și programele de finanțare (SAPARD, PNDR) au avut un efect pozitiv asupra infrastructurii și diversificării economice locale, contribuind la stabilizarea veniturilor în unele comunități.

Principalele concluzii subliniază necesitatea unor politici coerente pentru sprijinirea gospodăriilor familiale, comasarea voluntară a terenurilor și integrarea tinerilor în agricultură. Gospodăria țărănească poate rămâne un pilon al dezvoltării durabile doar prin investiții în capital uman, infrastructură și printr-o regândire a relației dintre agricultură, familie și comunitate.

Cuvinte cheie: reforme, familia rurală, gospodărie țărănească